

Schoolplan 2019-2023

Obs. Driessen
F.Wiedijk Jzn.straat 1
1843JS Grootchermer

www.driessenschool.nl
info.wjdriessen@isobscholen.nl
0299 671378

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	blz. 2
Voorwoord	blz. 3
1. Inleiding	blz. 4
1.1. Doelen en functies van het plan	blz. 4
1.2. Procedure en status	blz. 4
1.3. Verwijzingen	blz. 4
1.4. Bronnen	blz. 4
2. Onze school	blz. 5
2.1. Huidige situatie en kernkwaliteiten	blz. 5
2.2. Leerling- en ouderpopulatie	blz. 5
3. Opdracht van de school	blz. 5
3.1. Missie van de school	blz. 5
3.2. Visie van de school	blz. 6
4. Aandachtspunten voor beleid	blz. 6
5. Het onderwijskundig beleid	blz. 7
5.1. De onderwijskundige doelen en Wet op Primair Onderwijs	blz. 8
5.2. Referentiekaders taal, reken- en wiskunde onderwijs	blz. 8
5.3. De ordening van de inhoud van het onderwijs	blz. 8
6. Passend onderwijs en het ondersteuningsprofiel	blz. 13
6.1. Samenwerkingsverband	blz. 13
6.2. Schoolondersteuningsprofiel	blz. 13
6.3. Basisondersteuning	blz. 14
6.4. Extra ondersteuning	blz. 14
6.5. Onderwijs ondersteuningsstructuur	blz. 14
6.6. De overgang naar het voortgezet onderwijs	Blz. 14
6.7. Verwijsindex.	Blz. 15
7. Het personeelsbeleid	Blz. 15
7.1. Gesprekscyclus	Blz. 15
7.2. Scholing en ontwikkeling	Blz. 16
7.3. Vrouwen in de schoolleiding	Blz. 16
7.4. Pedagogisch en didactisch handelen	Blz. 16
8. Het kwaliteitsbeleid	Blz. 16
8.1. Monitoren van de kwaliteit	Blz. 16
8.2. Kwaliteitsmonitor	Blz. 16
8.3. Opbrengsten	Blz. 17
9. De beleidsvoornemens voor de periode van 2019 tot 2023	Blz. 17
9.1. Beleidsvoornemens en planning	Blz. 17
Koersplan ISOB	Blz. 19
Bijlage 1	Blz. 20
Bijlage 2	Blz. 20
Instemmingsformulier MR	Blz. 24

Voorwoord

Dit beleidsplan van de obs Driessen geeft de voorgestelde schoolontwikkeling voor de periode 2019-2023 weer.

We vragen ons af waar we voor staan als school in 2019 en waar we naar toe willen in 2023.

Door dit te beschrijven in een schoolplan willen we, in samenhang met de schoolgids, onze ouders duidelijkheid bieden en leggen wij verantwoording af aan ons bestuur en de inspectie.

De directeur heeft met de teamleden aan de totstandkoming van dit plan gewerkt.

Uitgangspunten bij het schrijven van dit plan zijn geweest:

We maken een algemeen plan dat verder uitgewerkt zal worden

Het plan moet door alle personeelsleden en door de medezeggenschapsraad gedragen worden

Jaarlijks wordt geëvalueerd of de gestelde doelen zijn gehaald of dat de doelen moeten worden bijgesteld.

Juni 2019

M. Verruijt-Groen

Directeur

1. Inleiding

Om de kwaliteit van onze school op peil te houden worden alle beleidsterreinen nauwkeurig omschreven en in een beleid, over een periode van vier jaar, nader uitgewerkt. Wij doen dit door middel van een schoolplan. Dit schoolplan is een stimulans voor een integraal beleid t.a.v. de schoolkwaliteit en een verantwoording naar het bevoegd gezag en de inspectie. De in dit schoolplan genoemde beleidsvoornemens komen in diverse (team-)vergaderingen aan de orde. Jaarlijks worden de beleidsvoornemens uit het schoolplan vertaald in een school-ontwikkelingsplan. Na uitvoering van dit plan vindt jaarlijks evaluatie en bijstelling plaats door het team om het realistisch en werkbaar te houden.

1.1. Doelen en functie van het schoolplan

- Het vaststellen en afstemmen van de verschillende beleidsterreinen voor de periode van augustus 2019 t/m 2023.
- Het bewaken van de kwaliteit d.m.v. het systematisch meten van de resultaten van ons onderwijs.
- Met dit plan voldoen we tevens aan de wettelijke verplichting te beschikken over een schoolplan.
- Het schoolplan 2019-2023 is uitgangspunt voor de planning per schooljaar.
- Het zal een bijdrage leveren aan de gezamenlijkheid binnen alle geledingen van de W.J. Driessen (teamleden, medezeggenschapsraad en ouderraad) Overeenstemming over het plan betekent draagvlak voor de ontwikkelrichting van de school. Ieder op zijn gebied streeft dezelfde doelstellingen na.
- Het zal gebruikt worden als verantwoordingsdocument naar de inspectie.

1.2. Procedure en status

- De directeur schrijft de conceptteksten en verwerkt in het schoolplan de stukken die zijn aangeleverd door het bestuur, de interne begeleider en de teamleden.
- De conceptteksten worden aangeboden aan de teamleden en de leden van de medezeggenschapsraad voor discussie en advies.
- De bijgestelde, definitieve tekst wordt door de medezeggenschapsraad vastgesteld; de medezeggenschapsraad verleent hiermee instemming.

1.3. Verwijzingen

In het plan komen verschillende verwijzingen voor:

- Schoolgids met bijlagen. Ook te vinden op de website; www.driessenschool.nl
- Oudertevredenheidspeiling 2019
- Schoolondersteuningsprofiel.
- ICT protocol

Al deze beleidsstukken liggen ter inzage op school.

1.4. Bronnen

De volgende bronnen zijn gebruikt;

- Schoolplan 2015-2019
- Kwaliteitskaarten ISOB
- Onderwijsopbrengsten uit leerlingvolgsysteem
- IEP eindtoets
- Oudertevredenheidsonderzoek 2019
- Schoolondersteuningsplan

- Koersplan ISOB 2019-2023
- Inspectierapport 2016
- Klassenbezoeken in het kader van klassenmanagement

2. Onze school

2.1. Huidige situatie en kernkwaliteiten

Obs Driessen is een kleine openbare school met een dorps karakter. Onze leerlingen komen uit het dorp Grootshermer en het buitengebied. Het is de enige school. De school is onderdeel van de ISOB (Intergemeentelijke Stichting Openbaar Onderwijs).

We hebben de laatste jaren veel geïnvesteerd in onze school. Van binnen en buiten is de school aangepast aan de eisen van deze tijd. We hebben onze missie en visie herzien, methoden vernieuwd en hebben invulling gegeven aan de doelen op ICT-gebied.

De obs Driessen is een openbare school. Dit kenmerkt zich door;

- De algemene toegankelijkheid van onze school: iedereen is welkom.
- De pluriformiteit; de school geeft ruimte aan alle godsdienstige, culturele en levensbeschouwelijke opvattingen. De school geeft gelegenheid voor humanistisch vormingsonderwijs, godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk onderwijs. De invulling hiervan hangt af van de vraag van ouders en het aanbod van bekwame leerkrachten.

Wat de obs Driessen in het bijzonder maakt;

- Prettige, gemoedelijke sfeer
- Kleinschaligheid, elk kind wordt gezien
- Korte lijntjes met de ouders
- Goede samenwerking met externen; zoals o.a. naschoolse opvang, samenwerkingsverband en GGD.
- We werken vanuit de waarden veiligheid, respect en verantwoordelijkheid.
- Het werken en samenwerken in onze school staat in het teken van wederzijds respect

2.2. Leerling- en ouderpopulatie

De obs Driessen telt gemiddeld 50 leerlingen. Ons streven is om alle kinderen uit het dorp en de nabije omgeving op school te krijgen. Er is een mengeling van ouders; sommige wonen hun hele leven al in het dorp, anderen zijn hier op latere leeftijd komen wonen. Er komen relatief weinig nieuwe inwoners in het dorp.

Wij vinden het belangrijk om e school kwalitatief sterk te houden, in te spelen op nieuwe inzichten op onderwijsinhoudelijk gebied en in te gaan op vragen van ouders, bijvoorbeeld met betrekking tot opvang.

Voor de naschoolse opvang werken wij samen met kinderopvang Ti-ta in Zuidshermer en met Forte in Grootshermer.

3. Opdracht van de school

3.1. Missie van de school

Op onze school mag iedereen zichzelf zijn, geven we onderwijs op maat en is kleinschaligheid onze kracht. Daarbij willen we een school zijn die een leer- en ontmoetingsplek is voor elk kind uit het dorp en de nabije omgeving.

3.2. Visie van de school

De visie van de obs Driessen komt voort uit onze missie en wordt regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.

Op onze school werken we vanuit drie pijlers:

1. Op onze school is kleinschaligheid onze kracht.
2. Op onze school werken we vanuit de normen; respect, veiligheid en verantwoordelijkheid.
3. Op onze school is er directe communicatie en samenwerking met ouders

De visie van ons onderwijs is terug te zien in hoe we met de kinderen, elkaar en de ouders omgaan. In de schoolgids en op de website kunt u lezen hoe hier vorm aan wordt gegeven.

4.Aandachtspunten voor beleid

Vanuit Schoolplan 2015-2019

- Het team volgt het ISOB ict beleidsplan 2015-2019
- Kwaliteitsbeleid. Door de ISOB zijn kwaliteitskaarten op verschillende onderwijsgebieden ontworpen. Deze kaarten worden jaarlijks ingevuld. Momenteel is de ISOB een verdieping hierop aan het uitwerken.
- Profilering (Het gebied van klassenmanagement blijft een aandachtspunt)
- Borgen van beleid (Blijft een aandachtspunt)

Kwaliteitskaarten ISOB

Aandachtspunt hieruit is de gesprekscyclus voor het personeel. Deze wordt door ISOB gedigitaliseerd.

Onderwijsopbrengsten uit leerlingvolgsysteem

We voeren een tweejaarlijkse cyclus in waarin het ene jaar spelling en rekenen onder de loep wordt genomen en in het tweede jaar technisch lezen en begrijpend lezen.

IEP eindtoets

Hieruit kwamen geen aandachtspunten

Oudertevredenheidsonderzoek 2019

De aandachtspunten zijn besproken met het team en de MR. Er is een selectie gemaakt, die opgenomen is in het schoolplan.

Schoolondersteuningsplan

- Protocol verlengen en versnellen
- Protocol Ernstige Wiskunde- en Rekenproblemen en dyscalculie. (ERWD)
- Protocol leerlingdossier en privacy.

Koersplan ISOB 2019-2023

Zie blz. 22

De RI&E

Zie plan van aanpak. (Ter inzage bij de directie). Gaat in samenwerking met de conciërge.

Inspectierapport 2016

• Onderwijsproces;

Eigen aspecten van kwaliteit;

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en hoe realiseert de school deze?

Aanbod

- Toekomstgericht aanbod
- Aanbod gericht op het leren van leerstrategieën
- Een aantrekkelijke uitdagende leeromgeving

Didactisch handelen

- Hoge verwachtingen van leerlingen
- Feedback naar leerlingen

- Efficiënte benutting van onderwijstijd
Extra ondersteuning
- Betrokkenheid leerlingen bij het stellen van de ontwikkelingsdoelen.
Samenwerking
- Betrokkenheid van ouders
Toetsing en afsluiting
- Borging van adviesprocedure

- **Onderwijsresultaten**

Eigen aspecten van kwaliteit;

Welke eigen opdracht heeft de school opgenomen in het schoolplan en hoe realiseert de school deze?

Resultaten

- De verwachtingen over de eindresultaten die leerlingen kunnen bereiken gebaseerd op de kenmerken van de leerling populatie.
- Bereikte leergroei van leerlingen
- Te bereiken doelen op andere ontwikkelingsgebieden dan taal en rekenen.

Vervolgsucces

- Vervolgsucces van leerlingen na het verlaten van de school
- Conclusies over de mate waarin het vervolgsucces aansluit bij de gegeven adviezen.

- **Kwaliteitszorg en ambitie**

Is er aanvullend beleid over de wijze waarop de kwaliteit wordt bewaakt en bevorderd en hoe wordt dit gerealiseerd?

Te denken valt aan;

- Kwaliteitszorg
- Ambitieuze doelen die passen bij de maatschappelijke opdracht.
- Betrokkenheid van stakeholders en de onafhankelijke deskundigen bij evaluatie
- Strategische financiële planning

Kwaliteitscultuur

- Onderwijskundig leiderschap
- Draagvlak voor visie en ambities
- Eigenaarschap van leraren bij pedagogisch en didactisch concept.

Verantwoording en dialoog

- Een actieve dialoog met de omgeving over ambities en resultaten

- **Klassenbezoeken in het kader van klassenmanagement.**

- Met name het benoemen van doelen en het evalueren van de les verdient aandacht.

- **Methode vernieuwing;**

- Methode voor aanvankelijk lezen
- Methode voor begrijpend lezen
- Methode voor schrijven
- Methode voor leren programmeren (ICT)

Met het team hebben we deze aandachtspunten doorgenomen en voor de komende vier jaar geprioriteerd wat we gaan doen. Deze punten worden in hoofdstuk 9 verder uitgewerkt.

5. Het onderwijskundig beleid

Wij willen dat kinderen hun kwaliteiten leren kennen en ontwikkelen. Een belangrijke opdracht voor onze school is om kinderen daarbij te begeleiden. Daarom proberen we hen te stimuleren en ze op verschillende manieren aan te spreken.

De ontwikkeling vindt plaats gedurende 8 leerjaren, deze leerjaren worden vanaf het schooljaar 2019-2020 verdeeld in drie groepen: 1-2-3, 4-5 en 6-7-8.

Binnen ons onderwijs geven wij gestalte aan effectief klassenmanagement door gebruik te maken van het zgn. directe instructie model. Een goede organisatie en structuur in de groep zien wij als voorwaarden voor een goed pedagogisch en didactisch klimaat. Het bewaken van het klassenmanagement is een jaarlijks terugkerend beleidspunt.

5.1. De onderwijskundige doelen en Wet op Primair Onderwijs

Onze onderwijskundige doelen zijn in de eerste plaats de doelstellingen zoals die in artikel 8 van de Wet op het Basisonderwijs zijn omschreven:

Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.

Het onderwijs richt zich in elk geval op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling en op het ontwikkelen van de creativiteit, op het verwerven van de noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden.

Het onderwijs gaat er mede van uit dat de leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving en dat actief burgerschap en sociale integratie bevorderd worden. Leerlingen hebben kennis van en maken kennis met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Ten aanzien van leerlingen die extra zorg behoeven, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoefte van de leerling.

Het basisonderwijs, bestemd voor kinderen vanaf vier jaar, is dus verplicht zich te richten op:

- de emotionele ontwikkeling
- de verstandelijke ontwikkeling
- het ontwikkelen van de creativiteit
- het verwerven van noodzakelijke kennis
- het verwerven van sociale vaardigheden
- het verwerven van culturele vaardigheden
- het verwerven van lichamelijke vaardigheden.

5.2. Referentiekaders taal, reken- en wiskunde onderwijs

Voor het hele onderwijs (van de basisschool tot en met het hoger onderwijs) is in het referentiekader vastgelegd wat leerlingen moeten kennen en kunnen als het gaat om Nederlandse taal en rekenen/wiskunde. Het gaat om basiskennis en -vaardigheden die voor alle leerlingen van belang zijn. Het aanleren van de basisvaardigheden is een kerntaak van het onderwijs.

Voor rekenen gaat het om de volgende domeinen: getallen, verhoudingen, meten en meetkunde. Bij taal gaat het om de domeinen mondelinge taalvaardigheid, lezen, schrijven, begrippenlijst en taalverzorging.

De basiskennis en -vaardigheden kun je op verschillende niveaus beheersen. Voor taal zijn er in totaal vier niveaus beschreven en voor rekenen/wiskunde drie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een fundamenteel niveau (F) en een streefniveau (S). Uitgangspunt is, dat je het niveau 2F nodig hebt om maatschappelijk mee te kunnen doen. In de nieuwe methoden die wij hebben aangeschaft zijn deze referentiekaders meegenomen.

5.3. De ordening van de inhoud van het onderwijs

5.3.1. Rekenen en wiskunde

Het onderwijs in rekenen/wiskunde is erop gericht, dat de leerlingen:

verbanden kunnen leggen tussen het onderwijs in rekenen/wiskunde en hun dagelijkse leefwereld; basisvaardigheden verwerven, eenvoudige wiskundetaal begrijpen en toepassen in praktische situaties;

reflecteren op eigen wiskundige activiteiten en resultaten daarvan op juistheid controleren; eenvoudige verbanden, regels, patronen en structuren opsporen; onderzoek- en redeneerstrategieën in eigen woorden beschrijven en gebruiken.

Voor de groepen 1 en 2 wordt thematisch gewerkt en wordt gebruik gemaakt van de methode Schatkist. Voor de doelen verwijzen we naar de leerlijn rekenen en de methode Schatkist. Voor de groepen 3 t/m 8 gebruiken we voor de instructies de methode De wereld in getallen. De verwerking vindt plaats met Snappet, waarbij kinderen gebruik maken van tablets. Hierdoor kunnen de leerkrachten direct zien welke kinderen extra begeleiding nodig hebben, zowel naar de onderkant als naar de bovenkant.

Naar aanleiding van de resultaten van de methode gebonden toetsen en de Cito-toetsen volgens de toetskalender worden de leervorderingen van de leerlingen gevolgd. Daarop wordt de instructie, begeleiding en het schoolwerk afgestemd. Twee keer per jaar worden de vorderingen en verwachtingen voor elke leerling vastgelegd in het kindplan en worden hier aandachtspunten voor de groep aan verbonden.

5.3.2. Nederlandse taal

Nederlandse taal herkent zich door middel van spreken, luisteren, lezen, schrijven en taalbeschouwing.

In de groepen 1 en 2 wordt thematisch gewerkt en wordt gebruik gemaakt van de methode Schatkist. Voor de doelen verwijzen we naar de leerlijn “geletterdheid” en de methode Schatkist. De leerlijn, de methode Schatkist en de gekozen thema’s worden als kapstok voor de lessen gebruikt. In groep 3 wordt gewerkt met de methode “Veilig Leren Lezen”. Vanaf groep 4 werken wij met de methode Taal op maat. Kinderen oefenen met software van deze methode ook op de computer. Voor de doelen en de nadere invulling verwijzen we u naar de methode.

Naar aanleiding van de resultaten van de methode gebonden toetsen en de Cito-toetsen volgens de toetskalender worden de leervorderingen van de leerlingen gevolgd. Daarop wordt de instructie, begeleiding en het schoolwerk afgestemd. Twee keer per jaar worden de vorderingen en verwachtingen voor elke leerling vastgelegd in het kindplan en worden hier aandachtspunten voor de groep aan verbonden.

5.3.3. Aanvankelijk lezen

In de groepen 1 en 2 wordt de basis gelegd voor het leren lezen middels het ontwikkelen van het fonemisch en fonologisch bewustzijn. Hiervoor is de map “Fonemisch” bewustzijn ondersteunend in het aanbod.

In groep 3 wordt elke dag veel tijd besteed aan het aanvankelijk lezen. Dit doen wij met behulp van de methode ‘Veilig leren lezen’.

De leerlingen maken kennis met letters. Deze letters zijn verwerkt in woorden, waarvan er ook wandplaten aanwezig zijn als ondersteuning. Het is belangrijk dat de kinderen ook thuis op dezelfde manier de letters oefenen. De M wordt bijvoorbeeld niet aangeleerd als 'em' maar als 'mm'.

Voor het aanbieden en oefenen van de lesstof wordt dagelijks gebruik gemaakt van het digitale schoolbord. Door het werken met de leesboekjes, werkboekjes, werkbladen, software, spellen en leesmateriaal wordt de stof verankerd.

De methode ‘Veilig leren lezen’ heeft een leerlijn ontwikkeld waarbij ze de groepsthema’s volgen maar de leerstof verwerken op eigen niveau.

De vorderingen van de leerlingen worden m.b.v. methode gebonden toetsen door de leerkracht gevolgd en in kaart gebracht.

5.3.4. Voortgezet lezen

Halverwege het schooljaar is het leesonderwijs in groep 3 zodanig gevorderd, dat begonnen wordt met vernieuwend niveaulezen, waarbij gebruik gemaakt wordt van leeslijsten. Het vernieuwend niveaulezen gaat door tot en met groep 8.

Als de andere kinderen zelfstandig, individueel of in een groepje lezen, kan de leerkracht aan de leerlingen, die dat nodig hebben, extra aandacht besteden. In groep 3 wordt dagelijks gelezen, waarbij het plezier hebben in lezen gestimuleerd en benadrukt wordt. Het aandachtspunt verlegt zich in deze groepen steeds meer van het technisch lezen naar het begrijpend lezen.

5.3.5. Technisch voortgezet lezen

Binnen het voortgezet lezen is gekozen voor vernieuwend niveaulezen.

Doelen van deze methode zijn:

- Vergroten van de effectieve leestijd, met name bij de zwakke lezers.
- Toename van de leesmotivatie van alle leerlingen.
- Verbeteren van toetsresultaten van alle leerlingen m.b.t. hun leerprestaties.

Uitgangspunten zijn dat er alleen gebruik gemaakt wordt van de allerbeste kinderboeken. Een goede schoolbibliotheek is de beste boekpromotie. Onze schoolbibliotheek wordt dan ook regelmatig aangevuld. Daarnaast krijgt iedere lezer het boek waar hij/zij qua leesontwikkeling aan toe is. Boek en lezer worden op het juiste moment bij elkaar gebracht. De leerkracht speelt hierbij een cruciale rol. Kinderen die een boek geweldig vinden gaan meer lezen, waardoor de leesprestatie al doende verbetert.

Zwerfboekenstation.

Om het lezen buiten school te stimuleren is er in 2018 een zwerfboekenstation opgezet. Kinderen kunnen van hieruit boeken meenemen naar huis, lezen en daarna laten “zwerfen”.

5.3.6. Begrijpend lezen

Het begrijpend lezen vindt plaats in de groepen 3 t/m 8. De leerlingen van groep 3 werken vanuit Veilig leren lezen. Vanaf groep 4 maken wij gebruik van de methode “Lezen in Beeld”.

Voor de specifieke doelen verwijzen wij u naar de methode.

Naast het gerichte aanbod vanuit de begrijpend leesmethode geven we ook veel aandacht aan begrijpend lezen bij andere vakgebieden zoals de wereld oriënterende en taal lessen vanuit de visie dat begrijpend lezen de basis is voor het leren vanuit die vakgebieden.

5.3.7. Schrijven

Bij het schrijven worden voor de leerlingen de volgende doelen vastgesteld:

De leerlingen kunnen:

- hun gedachten, ervaringen, gevoelens en bedoelingen uiten;
- teksten schrijven;
- een brief schrijven;
- een werkstuk maken;
- de vormgeving en de presentatie van hun teksten verzorgen door aandacht te besteden aan spelling, leesbaarheid van hun handschrift, zinsbouw, bladspiegel, beeldende elementen en kleur.

In groep 3 en 4 wordt gebruik gemaakt van de methode ‘Pennestrekken’. Vanaf groep 5 gebruiken we de methode ‘Handschrift’. Voor het maken van een brief of een werkstuk leren we de kinderen omgaan met Word en Power Point.

5.3.8. Engelse taal

Het onderwijs in de Engelse taal is erop gericht, dat de leerlingen:

- vaardigheden ontwikkelen waarmee ze deze taal op een zeer eenvoudig niveau gebruiken als communicatiemiddel;
- kennis hebben van de rol die de Engelse taal speelt in de Nederlandse samenleving en als internationaal communicatiemiddel.

Wij gebruiken de methode Take it easy in groep 5 t/m 8.

5.3.9. De wereld oriënterende vakken

In groep 1 en 2 wordt hoofdzakelijk thematisch gewerkt. Uitgangspunt daarbij is de eigen belevingswereld, de ervaring en de waarnemingen waarbij een beroep gedaan wordt op de ontwikkeling van de zintuigen.

De leerlingen leren stap voor stap de wereld om zich heen kennen en kunnen relaties leggen met ruimte en tijd, met menselijk gedrag, met de natuur en het natuurkundig gebeuren en met de kijk van het kind op zichzelf, bij het leren zien van oorzaak en gevolg en bij het veroveren van taal als communicatiemiddel.

Er wordt gebruik gemaakt van de methode 'schatkist'. Voor doelen verwijzen we naar de methode. Daarnaast maken wij gebruik van het aanbod van de schooltelevisieprogramma's.

In groep 3 werken we vanuit de thema's veilig leren lezen en sluiten we aan waar de andere groepen ook aan werken.

In de groepen 4 t/m 8 wordt ook thematisch gericht gewerkt. Hier maken we gebruik van de methode "Alles-in 1".

Hierin worden de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuur, biologie en techniek samenhangend aangeboden. Ook cultuur, expressie, burgerschap, verkeer en geestelijke stromingen komen aan bod. Er worden 5 thematische projecten per jaar aangeboden, 20 projecten voor groep 5 t/m 8. Deze vorm van projectmatig onderwijs biedt meer samenhang voor de kinderen, motiveert kinderen en geeft leerkrachten een veel effectievere tijdsindeling om alle basisschoolvakken aan de orde te laten komen. We hebben er voor gekozen om niet alle vakgebieden te integreren. De basisvakken zoals bijv. rekenen, taal, spelling, schrijven, Engels, technisch- en begrijpend lezen blijven apart op het lesrooster staan, maar komen uiteraard wel in toegepaste vorm terug in de werkvormen van "Alles-in-1.

In groep 7 en 8 wordt eens per twee jaar een praktisch en een theoretisch verkeersexamen afgenomen in samenwerking met de collega-school in Stompeteren en de politie.

5.3.10. Sociaal emotionele ontwikkeling

Op de obs Driessen willen we dat kinderen zich thuis en veilig voelen. We zijn als team in het schooljaar 2017-2018 gestart met Positive Behaviour Support (PBS), dit is een doelmatige, schoolbrede aanpak die zich richt op het versterken van gewenst gedrag en op het voorkomen van probleemgedrag. PBS is een "kapstok" waaraan alle schoolinterventies en methoden die met gedrag te maken hebben in school opgehangen kunnen worden. Hier sluit de methode Kwink, voor sociaal – emotioneel leren op school, goed op aan.

De "kapstok" voor onze school zijn de waarden: respect, veiligheid en verantwoordelijkheid.

Vanuit deze waarden zijn schoolafspraken gemaakt die we de drie x drie van de Driessen noemen.

In alle groepen wordt jaarlijks een sociogram gemaakt om te kijken hoe de kinderen zich in de klas voelen. In de groepen 3 t/m 8 wordt de Scol afgenomen. Dit is een digitale vragenlijst die ingevuld wordt door de leerkrachten en (vanaf groep 6) ook door de kinderen. Hieruit is het welbevinden op te maken en kan ook pestgedrag (slachtoffer of dader) of faalangst gesignaleerd worden.

5.3.11. Maatschappelijke verhoudingen, waaronder staatsinrichting en actief burgerschap

In 2006 werd de wettelijke opdracht van kracht om 'actief burgerschap en de sociale integratie' van leerlingen te bevorderen.

Actief burgerschap, zo geeft de toelichting op de wet aan, verwijst naar de bereidheid en het vermogen deel uit te maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren. Sociale integratie betreft de deelname van burgers ongeacht hun etnische of culturele achtergrond aan de samenleving, in de vorm van participatie, deelname aan de maatschappij en haar instituties en bekendheid met en betrokkenheid bij uitingen van de Nederlandse cultuur. Waarom dit belangrijk is en wat dit voor de scholen betekent kunt u lezen in bijlage 2.

Op de obs Driessen zijn deze vakgebieden integraal opgenomen in de methode "Alles-in 1". Wij vinden het een taak voor onze school om leerlingen voor te bereiden op een actieve rol in de samenleving. Wij nemen leerlingen serieus en laten hen leren door te doen. Wij proberen de leerlingen vaardigheden bij te brengen die passen bij een actief en betrokken democratisch burgerschap.

5.3.12. Geestelijke vorming

Kinderen vanaf groep 5 hebben één keer in de week les in Humanistisch- Vormings- Onderwijs (HVO-les). HVO is een levensbeschouwelijk vak, waarbij de identiteitsontwikkeling van de leerlingen centraal staat. Leerlingen leren na te denken over wie ze zijn, wat hun drijfveren zijn en wat ze kunnen.

5.3.13. De expressieve vakken; muziek, bewegingsonderwijs en culturele vorming

Muziek

Doelstelling: het muziekonderwijs is erop gericht, dat de leerlingen: kennis, inzicht en vaardigheden verwerven om muziek te beluisteren, te beoefenen en om met elkaar over muziek te kunnen praten en op muziek te bewegen.

Tekenen en handvaardigheid

Doelstelling: Het onderwijs in tekenen en handvaardigheid is erop gericht, dat de leerlingen: kennis, inzicht en vaardigheden verwerven waarmee ze hun gedachten, gevoelens, waarnemingen en ervaringen op persoonlijke wijze kunnen vormgeven in beeldende werkstukken; leren reflecteren op beeldende producten en inzicht verwerven in de wereld om ons heen: de bebouwde omgeving, interieurs, mode en kleding, alledaagse gebruiksvoorwerpen en beeldende kunst; kennis en inzicht verwerven dat uitbeelden en vormgeven gebonden zijn aan tijd en aan cultuurgebied.

Deze vakken zijn geïntegreerd opgenomen in de projecten van "Alles-in-1".

Cultuureducatie

Op school is een cultuurcoördinator aanwezig. Ieder jaar maken we gebruik van het aanbod van Artiance, Cultuur Primair en de Culturij, om zo met professionele mensen te kunnen samenwerken en wat meer verdieping in het vak kan brengen.

Elk jaar proberen we bij de gemeente Alkmaar subsidiegelden te krijgen om voor de onderbouw (groepen 1 t/m 4) en de bovenbouw (groepen 5 t/m 8) een naschools aanbod te kunnen doen op het gebied van cultuur of sport.

Bewegingsonderwijs

Doelstelling: het bewegingsonderwijs is erop gericht, dat de leerlingen: kennis, inzicht en vaardigheden verwerven om hun bewegingsmogelijkheden te vergroten; enige kenmerkende hulpmiddelen en bijbehorende begrippen kunnen gebruiken; een positieve houding ontwikkelen, dan wel behouden, met betrekking tot deelname aan de bewegingscultuur; omgaan met elementen als spanning, verlies en winst.

Aan de orde komen: gymnastiek, atletiek, dans en spel. We werken met de methode van Van Gelder

en zorgen vaak voor gastlessen op het gebied van tennis, dans en verschillende gymtechnieken.

In de groepen 1 en 2 vinden de lessen plaats in de speelzaal. Er worden specifieke bewegingslessen gegeven en lessen met vrije beweging, waardoor observatie mogelijk is. Ook wordt ruimschoots de gelegenheid gegeven tot beweging middels buitenspel.

Vanaf groep 3 vindt de beweging plaats in de gymzaal. Elke week hebben de leerlingen een spelletje en een les met toestellen volgens de methode.

5.3.14. ICT beleid

Computers zijn in onze maatschappij een onmisbaar instrument geworden. Daarom wordt ICT op school steeds belangrijker. Momenteel wordt de computer als ondersteunend instrument voor de leerlingen ingezet. In de huidige en toekomstige maatschappij gaan computers een steeds belangrijkere plek innemen en daarom willen we de kinderen ook leren om met computers en programma's om te gaan. Elke groep heeft de beschikking over een aantal computers. Daarnaast breiden we onze hardware uit met laptops en tablets die ook ondersteunend ingezet worden. In de groepen 3 t/m 8 wordt gebruik gemaakt van een digitaal schoolbord. Door de hele school kan er gebruik gemaakt worden van ons draadloos computernetwerk. Alle computers zijn aangesloten op internet.

Het ICT-protocol ligt ter inzage bij de directie.

Op de obs Driessen bieden wij gedigitaliseerd onderwijs aan m.b.v. het programma "Snappet". "Snappet" is een digitaal programma waarmee de kinderen hun reken- en spelling opdrachten kunnen maken.

Verder bieden we in ons onderwijs een programma aan dat gericht is op veilig internetten en waar kinderen worden voorbereid op de toekomst door aandacht voor onder andere het leren programmeren. Er wordt structureel en dagelijks gebruik gemaakt van software en gebruik van digiborden.

6. Passend onderwijs en het ondersteuningsprofiel

6.1. Samenwerkingsverband

Basisscholen, scholen voor speciaal basisonderwijs en scholen voor speciaal onderwijs werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. De samenwerkingsverbanden zijn verantwoordelijk voor een dekkende ondersteuningsstructuur, het toewijzen van extra ondersteuning en de toelaatbaarheid tot scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs cluster 3 en 4. Onze school is aangesloten bij het samenwerkingsverband Noord-Kennemerland, James Wattstraat 4, 1817 DC, Alkmaar.

6.2. Schoolondersteuningsprofiel

In het kader van passend onderwijs, is er een document gemaakt waarin we beschrijven welke mogelijkheden onze school heeft voor de ondersteuning van onze leerlingen die uiteenlopende onderwijsbehoeften hebben. Dit document heet het schoolondersteuningsprofiel. Dit is een procesdocument dat regelmatig geactualiseerd wordt en mede basis is voor de ontwikkeling van onze expertise en vormgeving van ons onderwijskundig beleid. De invulling van het schoolondersteuningsprofiel is mede afhankelijk van de afspraken die binnen het samenwerkingsverband worden gemaakt.

In het schoolondersteuningsprofiel worden onze basisondersteuning en mogelijkheden voor extra ondersteuning beschreven.

6.3. Basisondersteuning

Basisondersteuning wordt aan al onze leerlingen geboden. We zetten onze kennis, vaardigheden en ondersteuningsstructuur in om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften die onze leerlingen hebben. Hieronder valt in ieder geval;

- het vroegtijdig signaleren van cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling;
- de zorg voor een veilig schoolklimaat en aanpak gericht op sociale veiligheid;
- een protocol medisch handelen;
- het ondersteunen van leerlingen met specifieke behoeften. Deze leerlingen kunnen we binnen onze basisondersteuning begeleiden. Dit zijn b.v. leerlingen met faalangst, onrust/ concentratie, somatische problemen, lees/ taalproblemen, leerproblemen, hoge intelligentie, dyslexie en dyscalculie.

6.4. Extra ondersteuning

Voor sommige leerlingen hebben we extra faciliteiten nodig en zijn er speciale randvoorwaarden. We spreken van extra ondersteuning als een leerling (bovenop de basisondersteuning die onze school biedt) extra zorg of begeleiding nodig heeft. Zo'n leerling heeft binnen de onderwijs-ondersteuningsstructuur (die verderop wordt beschreven) al allerlei aandacht gehad en is besproken in een leerlingbespreking of ondersteuningsteam.

Bij een vraag voor extra ondersteuning wordt het samenwerkingsverband betrokken en gaan alle betrokkenen met elkaar in gesprek (zoals de ouders, leraar, intern begeleider, expert van het samenwerkingsverband, mogelijk andere externen) om zicht te krijgen op de specifieke behoeften en gewenste ondersteuning. Hierbij wordt een groeidocument gebruikt waarin de relevante gegevens en vraagstelling komen te staan om uiteindelijk een arrangement te kunnen formuleren. Het gaat bij een arrangement b.v. om benodigde en aanwezige deskundigheid, de aandacht en tijd die vrijgemaakt moet en kan worden voor de leerling, de methodieken en materialen die gebruikt kunnen worden, de samenwerking met en ondersteuning van externe partners. Voor een arrangement zijn meestal extra middelen, menskracht en deskundigheid van buiten de school nodig.

Bij het bepalen of de gewenste ondersteuning door onze school geboden kan worden, spelen ook andere overwegingen een rol. Het gaat dan b.v. om de totale zwaarte van de groep (balans, samenstelling), de veiligheid van de groep, de zelfredzaamheid van een leerling, de zwaarte van de problematiek. Ook is medebepalend in hoeverre er sprake is van stagnatie in de ontwikkeling van de leerling of de noodzakelijkheid van het verrichten van medische handelingen.

Wanneer onze school de extra ondersteuning zelf niet kan bieden, wordt samen met de ouders en een expert van het samenwerkingsverband gekeken naar een andere passende onderwijsplek.

6.5. Onderwijs-ondersteuningsstructuur

Onder de onderwijs-ondersteuningsstructuur valt de organisatie van de zorg en begeleiding en de samenwerking met externe deskundigen en andere organisaties. De organisatie van de zorg en begeleiding op onze school is te lezen in het ondersteuningsprofiel dat op school aanwezig is.

6.6. De overgang naar het voortgezet onderwijs

Half november vinden oudergesprekken plaats. Tijdens dit gesprek zal de leerkracht een voorlopig schooladvies voor het VO geven voor de leerling van groep 8. Deze adviezen komen niet geheel onverwacht. Ook in groep 7 wordt dit besproken bij het laatste rapport.

In januari/ februari worden de standaard jaarlijkse CITO-toetsen afgenomen, het gaat dan om begrijpend lezen, rekenen, spelling en de DMT. Voor 1 maart worden de ouders uitgenodigd voor

een tweede gesprek en dan zullen zij het definitieve advies voor het VO van hun kind krijgen. Half april wordt de verplichte eindtoets afgenomen. Wanneer de uitslag hoger uitvalt dan verwacht, dan wordt er door de school nog eens gekeken naar het gegeven advies, het advies mag dan naar boven worden gewijzigd. De leerkracht zal contact opnemen met de ouders als er bijzonderheden zijn bij de eindtoets. Voor eind mei heeft er een warme overdracht plaats gevonden, ouders hoeven hier niets voor te doen. Deze overdracht is bedoeld om de overgang van de basisschool naar het VO zo goed mogelijk te laten verlopen.

6.7. Verwijsindex

De verwijsindex is een digitaal systeem waarbij alle ISOB- scholen zijn aangesloten om te zorgen dat professionals aan kunnen geven dat hij/ zij betrokken is bij een kind. Als een andere professional (bijv. huisarts, jongerenwerker of jeugdhulp) ook een signaal afgeeft, ontstaat er een match. Na een match kunnen de professionals in contact treden met elkaar en het gezin en overleggen hoe zij het kind het beste kunnen ondersteunen. Meer informatie is te vinden op www.vroegsamenwerken.nl

7. Personeelsbeleid

7.1 Gesprekscyclus

Voor het ontwikkelen en onderhouden van de bekwaamheden hanteert de ISOB een gesprekscyclus. De gesprekscyclus is gericht op het functioneren en de ontwikkeling van het personeel. De ISOB wil de inzet, kennis en vaardigheden van het personeel afstemmen op wat de school nodig heeft om de uitgangspunten en doelen te realiseren, zoals die b.v. in het schoolplan en het bovenschoolse Koersplan zijn beschreven.

Er wordt systematisch aandacht geschonken aan de bekwaamheid (kwaliteit). Die bekwaamheid is verwoord en samengevat in een aantal competenties. In de wet BIO (Beroepen In het Onderwijs) worden dit bekwaamheidseisen genoemd. Op basis van deze bekwaamheidseisen heeft de ISOB een competentieprofiel opgesteld waaraan een leraar moet voldoen. Het onderhouden van deze competenties is een verantwoordelijkheid van zowel de individuele leraar en directeur, als van het bevoegd gezag.

Het competentieprofiel is een belangrijk onderdeel binnen de gesprekscyclus dat daarin besproken, ontwikkeld, onderhouden en beoordeeld wordt.

Bij de ISOB is sprake van een driejaarlijkse cyclus. Elk jaar wordt er een doelstellingengesprek gevoerd en een klassenbezoek gehouden. In het eerste en tweede jaar is er een functioneringsgesprek en in het derde jaar een beoordelingsgesprek.

In een persoonlijk ontwikkelingsplan geeft elke leraar aan hoe en met welke activiteiten aan de competenties en de doelstellingen van de school gewerkt wordt. Dit plan is een terugkerend onderdeel van de gesprekscyclus. Voor de gesprekscyclus is een handreiking gemaakt voor de leraren en directie. Deze handreiking bevat informatie en hulpmiddelen om de diverse onderdelen van de gesprekscyclus goed te kunnen uitvoeren.

De school beschikt m.b.t. elke leraar over geordende, actuele gegevens over diens bekwaamheid en gegevens over het onderhouden daarvan. Voor dit doel is voor elke leraar een bekwaamheidsdossier opgesteld. In het bekwaamheidsdossier worden zogenaamde "bewijsstukken" (verslagen, voorbeelden, beschrijvingen) bewaard van wat heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de kwaliteit als leraar, in de wet *bekwaamheid* genoemd.

7.2. Scholing en ontwikkeling

Naast persoonlijke ontwikkelingsplannen die gericht zijn op individuele doelen, zijn er regelmatig teamgerichte scholingsactiviteiten, waardoor voortdurend gewerkt wordt aan de kwaliteit van het onderwijs en de schoolontwikkeling. Deze activiteiten worden opgenomen in de jaarlijkse schoolontwikkelingsplannen.

Er zijn ook andere manieren waarop de teamleden gestimuleerd worden om aan hun bekwaamheid en ontwikkeling te werken.

Er wordt binnen de ISOB elk jaar een studiedag met een groep scholen georganiseerd (de zogenaamde netwerk-studiedag), met verschillende activiteiten en inhoud. Wanneer mogelijk wordt er jaarlijks een ISOB-brede studiedag gehouden over een thema waarin alle personeelsleden meegenomen worden in de actuele ontwikkelingen.

Verder is de ISOB gestart met de ISOB-Academie waar professionaliseringsactiviteiten aangeboden en bijeengebracht worden, zoals cursussen, workshops en trainingen.

Alle personeelsleden hebben tevens de mogelijkheid tot online nascholen via E-Wise. In deze online omgeving kunnen zij modules en cursussen volgen die te maken hebben met zowel de schoolontwikkeling als hun persoonlijke professionalisering.

Ook ontwikkelen leraren zich in de vorm van leernetwerken. Samen met collega's van de eigen school en andere scholen worden ervaringen uitgewisseld, vragen besproken en thema's bestudeerd.

7.3 Vrouwen in de schoolleiding

Wat betreft evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding, bedoeld in [artikel 30](#) van de WPO, is de situatie per 1 juli 2019, dat op de 19 scholen die onder het bestuur van de ISOB en Stichting Freinetschool Heiloo vallen, twaalf vrouwelijke directeuren en zeven mannelijke directeuren zijn. Op 6 scholen is ook een adjunct-directeur aangesteld, waarvan vijf vrouwen en één man.

7.4. Pedagogisch en didactisch handelen

De ISOB-scholen hebben op schoolniveau hun pedagogisch en didactisch handelen beschreven in dit schoolplan, de schoolgids c.q. het professioneel statuut.

8.Kwaliteitsbeleid

8.1. Monitoren van de kwaliteit

Het bestuur van de ISOB monitort de kwaliteit van de scholen. Hiervoor worden verschillende instrumenten en acties ingezet.

8.2. Kwaliteitsmonitor

De ISOB gebruikt een kwaliteitsmonitor, een samenhangend systeem waarmee zicht gehouden wordt op de kwaliteit van de scholen en de ISOB. De kwaliteitsmonitor bestaat uit verschillende onderdelen die in diverse aspecten en indicatoren zijn uitgewerkt.

De onderdelen zijn Primair proces, Opbrengsten, Personeel, Beleid in documenten, Communicatie en PR, Financiën, Huisvesting en Evaluatie en verantwoording. De audit en invulling van de aspecten gaat volgens een afnameschema.

Met behulp van een informatiedashboard en de onderliggende informatie monitort het bestuur de kwaliteit. De gegevens worden gebruikt in de gesprekken tussen het bestuur en de directie.

8.3. Opbrengsten

Wat betreft de opbrengsten wordt er specifiek gemonitord op de tussenopbrengsten en eindopbrengsten.

Als de eindopbrengsten van groep 8 onvoldoende zijn, maakt de school een analyse voor m.n. begrijpend lezen, rekenen/wiskunde en spelling om vervolgens te beoordelen of er een plan van aanpak moet komen om de opbrengsten te verbeteren.

Als de eindopbrengsten voor een tweede achtereenvolgend jaar onvoldoende zijn, wordt er een vervolganalyse gemaakt. N.a.v. deze analyse moet er een plan van aanpak gemaakt worden om de opbrengsten te verbeteren.

Twee keer per jaar worden er opbrengstgesprekken gevoerd tussen de beleidsmedewerker Onderwijs en de directie en ib-er van elke school. Kansen, risico's, de algemene situatie van de school en vanzelfsprekend de (tussen-)opbrengsten worden besproken waarbij de nadruk gelegd wordt op hoe de resultaten tot stand zijn gekomen en welke interventies door de school zijn ingezet om dit te bereiken c.q. te verbeteren.

9.De beleidsvoornemens voor de periode van 2019 tot 2023

Vanuit onze schooldoelen, visie en een analyse van alle bronnen hebben wij een aantal aandachtspunten voor beleid samengesteld. (Zie hoofdstuk 4.) In overleg met het team zijn de prioriteiten vastgesteld.

9.1. Beleidsvoornemens en planning.

Vanuit schoolplan 2015-2019.

Profilering.

De kleinschaligheid is onze kracht, maar het blijft ook ons aandachtspunt. Het leerlingaantal is door de vergrijzing van het dorp teruggelopen. We willen ons duidelijk profileren, zodat ook kinderen van buiten het dorp naar onze school toe komen. Eind schooljaar 2018-2019 is ons logo en onze website vernieuwd. We richten ons op;

- het regelmatig bijhouden van de nieuwe website,
  - het blijven enthousiasmeren van de ouders als ambassadeurs door het beleggen van o.a. informatieavonden.
  - flyeren buiten het dorp.
  - aandacht voor het uiterlijk van het gebouw (zie ook oudertevredenheidsonderzoek)
  - speelmogelijkheden op het plein (zie ook oudertevredenheidsonderzoek)
- (Planning; 2019-2020)

Klassenmanagement

We starten in het schooljaar 2019-2020 met drie combinatiegroepen. Dit vraagt extra aandacht voor het klassenmanagement, het geven van effectieve instructie, waarbij we ons voornamelijk richten opdat de kinderen zo betrokken mogelijk zijn, het stellen van doelen en het evalueren van de lessen. Hiervoor volgen we een teamscholing. (Planning; 2019-2020)

Kwaliteitskaarten ISOB

We nemen de kaarten volgens het afnameschema af.
(Planning; volgens afnameschema)

Onderwijsopbrengsten uit leerlingvolgsysteem.

De toets resultaten worden altijd op kind- ,groeps- en schoolniveau besproken. Aan de hand van deze opbrengsten bepalen we waar we op kindniveau, groepsniveau of schoolniveau interventies moeten doen. (Hele planperiode)

Oudertevredenheidsonderzoek 2019

Uit het onderzoek kwam een top 10 van aandachtspunten. Een aantal van deze punten hebben we na overleg in het team en met de MR opgenomen in het plan.

Dit zijn de begeleiding van leerlingen met extra leerbehoeften, uiterlijk van het gebouw, speelmogelijkheden op het plein.

De laatste twee zijn al beschreven bij “vanuit schoolplan 2015-2019”

De begeleiding van leerlingen met extra leerbehoeften komt elk jaar terug. We willen de kinderen meer betrekken bij het stellen van de ontwikkelingsdoelen. We leggen vast welke methodes we gebruiken voor kinderen die naar beneden of naar boven toe extra begeleiding nodig hebben en evalueren jaarlijks of dit nog voldoet. (Hele planperiode)

Schoolondersteuningsplan.

Protocol verlengen en versnellen; (gereed in 2019-2020)

Protocol Ernstige Wiskunde- en Rekenproblemen en dyscalculie (ERWD) (gereed in 2020-2021)

Protocol leerlingdossier en privacy. (gereed door ISOB in 2021-2022)

Koersplan ISOB 2019-2023.

Zie blz. 19

De RI&E

Zie plan van aanpak. Deze wordt jaarlijks aangepast in overleg met de conciërge/preventiemedewerker.

Inspectierapport 2016.

Het team heeft de aandachtspunten vanuit het inspectierapport 2016 doorgenomen. De punten waar nog aan voldaan moet worden, zijn opgenomen in het plan.

Onderwijsproces.

Aanbod;

Toekomstgericht aanbod; we inventariseren of we voldoen aan de “21^e -eeuwse vaardigheden” en passen zo nodig onze manier van werken hierop aan. Dit geldt ook voor het aanbod gericht op het leren van leerstrategieën (2020-2021)

Onderwijsresultaten.

Vervolgsucces;

Vervolgsucces van leerlingen na het verlaten van de school en conclusies over de mate waarin het vervolgsucces aansluit bij de gegeven adviezen. We gaan dit beter administreren, hieruit onze conclusies trekken en indien nodig actie erop uit zetten. (2019-2020)

Methode vernieuwing.

Voor een kleine school is het lastig om een trendanalyse te volgen. De groepen zijn soms zo klein dat het geen reële afspiegeling is. We hebben daarom besloten in een tweejaarlijkse cyclus de vakken aan de trends te koppelen om zo onze kwaliteit te verbeteren.

In de komende vier jaar zijn we voornemens de volgende methodes te vernieuwen:

- Methode voor aanvankelijk lezen (start 2019-2020)

- Methode voor begrijpend lezen (Oriënteren 2019-2020, start 2020-2021)
- Methode voor schrijven (Oriënteren 2020-2021, start 2021-2022)
- Methode voor leren programmeren (ICT) (Oriënteren 2020-2021, start 2021-2022)
- Methode voor muziek voor de groepen 1-2-3- en opbouw 4 t/m 8? (Er wordt besproken of we dit willen.(2019-2020 + eventuele oriëntatie, eventuele start 2020-2021)
- Methode Delta de Draak voor digitale ontwikkeling (2019-2020 uitproberen en evalueren, eventueel invoeren in 2010-2021)

De beleidsvoornemens worden conform de kwaliteitscyclus uitgewerkt in het schoolontwikkelingsplan. De inhoud van dit model wordt jaarlijks geëvalueerd met het team. De evaluatieve gegevens en de genoemde beleidsvoornemens per jaar vormen de basis voor een nieuw schoolontwikkelingsplan.

N.B. Het schoolplan is een werkdocument. Dit houdt in dat voor de aanvang van een nieuw schooljaar een ontwikkelplan voor dat schooljaar wordt geschreven. Het is daardoor mogelijk dat door bepaalde ontwikkelingen of evaluaties het plan kan worden aangepast.

Koersplan ISOB

Koersplan 2019 - 2023

Samen sterk in leren

ONDERWIJS
Elke dag beter onderwijs

- ISOB-scholen gaan voorop in toekomstgericht onderwijs
- Op basis van bewezen inzichten
- Vanuit passie voor onderwijs en onze leerlingen
- We zijn continu in contact met externe partners om ons onderwijs te verbeteren

Vanzelfsprekendheden:

- Onze scholen hebben een basisarrangement
- We zijn zichtbaar in ontwikkeling
- We richten ons op de brede ontwikkeling van onze leerlingen

TOEKOMSTBESTENDIGHEID
ISOB als sterke organisatie

- ISOB beweegt mee met (leerling) ontwikkelingen in de regio
- ISOB staat voor een brede maatschappelijke verantwoordelijkheid voor het onderwijs in de regio

Vanzelfsprekendheid:

- We hebben een gezonde bedrijfsvoering

VERBINDING
We oogsten de meerwaarde van het collectief

- In- en extern
- We benutten onze diversiteit (in onderwijsconcepten) om ons onderwijs te verbeteren
- Samen zijn we een lerende organisatie, we werken vanuit transparantie en vertrouwen
- De interactie met onze stakeholders versterkt de organisatie en ons onderwijs

GOED WERKGEVERSCHAP
Onze collega's maken het verschil

- We onderscheiden ons als werkgever door persoonlijke aandacht en professionele ruimte
- Iedere dag zetten we opnieuw in op:
  - de ontwikkeling
  - de begeleiding
  - de talenten
  - het welzijn van onze collega's
- We stimuleren en faciliteren interne mobiliteit en brede inzetbaarheid
- We bevorderen de professionele cultuur op onze scholen

PROFILERING
ISOB als sterk merk

- ISOB-scholen kenmerken zich door hun democratische uitgangspunten van diversiteit en participatie
- Onze omgeving en de omliggende regio kennen en herkennen zich in onze scholen
- We zijn trots op onze resultaten en dragen dat uit

De ISOB scholen

Bijlage 1.

Afspraken op de obs Driessen in het kader van PBS.

We werken vanuit de waarden;

- Respect
- Veiligheid en
- Verantwoordelijkheid

Vanuit deze waarden hebben we de volgende afspraken gemaakt;

Respect;

1. Iedereen hoort erbij
2. Ik doe tegen een ander zoals ik wil dat een ander tegen mij doet
3. Ik volg de aanwijzingen van de leerkracht op

Veiligheid;

1. Wanneer iemand stop of nee zegt, houd ik onmiddellijk op
2. Ik houd mijn handen en voeten bij me
3. Ik loop rustig in school en praat zacht.

Verantwoordelijkheid;

1. Ik gebruik het materiaal waarvoor het bedoeld is
2. Ik blijf van andermans spullen af
3. Ik ben zelf verantwoordelijk voor wat ik doe en zeg

Bijlage 2.

In 2006 werd de wettelijke opdracht van kracht om 'actief burgerschap en de sociale integratie' van leerlingen te bevorderen.

Actief burgerschap, zo geeft de toelichting op de wet aan, verwijst naar de bereidheid en het vermogen deel uit te maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren.

Sociale integratie betreft de deelname van burgers ongeacht hun etnische of culturele achtergrond aan de samenleving, in de vorm van participatie, deelname aan de maatschappij en haar instituties en bekendheid met en betrokkenheid bij uitingen van de Nederlandse cultuur.

Waarom is het belangrijk?

Bevordering van burgerschap en integratie is belangrijk. De toelichting op de wet wijst op de afgenomen betrokkenheid tussen burgers onderling en tussen burgers en overheid. De plichten en rechten die bij burgerschap horen, lijken soms wat op de achtergrond te zijn geraakt. Daar komt nog bij, zo geeft de toelichting aan, dat niet iedereen gewend is aan burgerschapstradities en gebruiken van onze samenleving.

Wat betekent dit voor scholen?

Voor scholen betekent de wettelijke burgerschapsopdracht dat zij verplicht zijn om in hun onderwijs aandacht te besteden aan actief burgerschap en sociale integratie. Op verzoek van de minister van OCW houdt de Inspectie van het Onderwijs sinds eind 2006 toezicht op de naleving van deze opdracht.

De opdracht aan scholen om actief burgerschap en sociale integratie te bevorderen is vastgelegd in de sectorwetten voor primair en voortgezet onderwijs (WPO8.3, WVO17) en de expertisecentra (WEC11.3): 'Het onderwijs...:

- gaat er mede van uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving;
- is mede gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie;

- is er mede op gericht dat leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.’

Naast deze opdracht zijn de wenselijke opbrengsten van het onderwijs ook vastgelegd in de kerndoelen voor het primair onderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs. In het algemeen gesproken zijn veel kerndoelen – direct, zijdelings of in voorwaardelijke sfeer – met burgerschap en integratie verbonden. De kerndoelen kunnen daarmee worden beschouwd als een nadere invulling van de in de wet geformuleerde opdracht. Voor wat betreft de voornaamste met burgerschap verbonden doelen voor het primair onderwijs gaat het om kerndoelen zoals 36, 37 en 38, en voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs om de kerndoelen 43, 44 en 45.

Toezicht op burgerschap

Het toezicht van de inspectie is onderdeel van de toezichtkaders voor primair en voortgezet onderwijs en de expertisecentra en wordt ingevuld aan de hand van twee kwaliteitsindicatoren: ‘kwaliteitszorg’ en ‘onderwijsaanbod’.

Kwaliteitszorg

De indicator ‘kwaliteitszorg’ bevat elementen met betrekking tot de borging van de kwaliteit van burgerschaps gerelateerd onderwijs. De inspectie beoordeelt vier aandachtspunten. Zo is van belang dat:

1. de school een visie heeft op de bijdrage die ze aan burgerschap wil leveren en aangeeft welke burgerschapscompetenties ze aan leerlingen wil meegeven. Vervolgens gaat het om de vertaling naar de leerdoelen die de school met haar onderwijs bereiken wil, en de formulering van een samenhangend, planmatig onderwijsaanbod waarmee die doelen bereikt kunnen worden.
2. scholen transparant zijn en in hun schoolplan en schoolgids verantwoorden hoe burgerschap wordt ingevuld.
3. de school door regelmatige evaluatie nagaat of de beoogde doelen worden gerealiseerd.
4. de school het aanbod afstemt op specifieke omstandigheden in en rond de school, die van belang kunnen zijn voor burgerschap en integratie of deze onder druk kunnen zetten. Van belang is dat de school inzicht heeft in de aan burgerschap en integratie gerelateerde opvattingen, houdingen en gedragingen van leerlingen, met inbegrip van het voorkomen van intolerantie, extremistische ideeën, discriminatie en dergelijke. Een element is ook dat de school alert is op risico’s die zich op dit vlak kunnen voordoen, bijvoorbeeld als er sprake is van tendensen tot onverdraagzaamheid of radicalisering onder leerlingen of in de omgeving waar leerlingen opgroeien. Vervolgens is van belang dat de school daar met haar onderwijs zo nodig op inspeelt.

De indicator ‘kwaliteitszorg’ wordt als voldoende beoordeeld wanneer de visie en planmatige invulling daarvan (punt 1), de verantwoording (punt 2) en de aandacht voor risico’s en afstemming van het aanbod op de specifieke omstandigheden in en rond de school niet ontbreken (punt 4).

Onderwijsaanbod

Met de indicator ‘onderwijsaanbod’ wordt beoordeeld of de school onderwijs aanbiedt dat gericht is op:

1. de bevordering van de **sociale competenties**;
2. openheid naar de **samenleving en de diversiteit daarin**, alsmede van bevordering van deelname aan en betrokkenheid bij de samenleving;
3. bevordering van **basiswaarden** en van de kennis, houdingen en vaardigheden voor participatie in de democratische rechtsstaat;
4. een leer- en werkomgeving waarin burgerschap **zichtbaar** is en die de leerlingen mogelijkheden biedt om daarmee zelf te oefenen.

De indicator ‘onderwijsaanbod’ wordt als voldoende beoordeeld wanneer twee van deze aandachtspunten op de school aanwezig zijn. Daarbij geldt bovendien dat het onderwijs (of andere

uitingen van de school) in geen geval in strijd mag zijn met basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Basiswaarden

Met 'basiswaarden van de democratische rechtsstaat' wordt verwezen naar zeven basiswaarden:

1. vrijheid van meningsuiting
2. gelijkwaardigheid
3. begrip voor anderen
4. verdraagzaamheid (tolerantie)
5. autonomie
6. het afwijzen van onverdraagzaamheid (intolerantie)
7. het afwijzen van discriminatie

De overheid of de inspectie kiest deze basiswaarden niet zelf. Belangrijke bronnen zijn de grondrechten uit Hoofdstuk 1 van de Nederlandse Grondwet en de Universele verklaring van de rechten van de mens. Beide weerspiegelen basale, als universeel beschouwde waarden, die breed zijn geaccepteerd en gelegitimeerd.

Basiswaarden verwijzen dan ook naar basale, minimale en breed onderschreven waarden die de democratische rechtsstaat schragen. De basiswaarden van de democratische rechtsstaat laten alle ruimte aan scholen om zelf te bepalen welke waarden ze aan hun leerlingen willen voorhouden, maar drukken tevens voor de Nederlandse samenleving fundamentele waarden uit.

Om leerlingen adequaat op deelname aan de Nederlandse samenleving voor te bereiden, is de minimale eis die aan scholen gesteld mag worden dat het onderwijs daarmee rekening houdt, en niet in strijd is met basiswaarden. De opdracht actief burgerschap en sociale integratie te bevorderen betekent bovendien dat scholen deze waarden uitdragen en aan de leerlingen voorhouden en voorleven.

Ontwikkeling van het burgerschapsonderwijs

Het toezicht van de inspectie laat zien dat de zorg voor de kwaliteit van het burgerschapsonderwijs in het basisonderwijs op een derde van de scholen nog onvoldoende is. In het voortgezet onderwijs is dit het geval op ongeveer de helft van de scholen. Wel kunnen vrijwel alle scholen ten minste enig aanbod laten zien en voldoen ze aan de ondergrens van een onderwijsaanbod voor burgerschap. Daarbij moet bedacht te worden dat het toezichtkader minimumeisen betreft. Het kader dat de inspectie hanteert, richt zich op de centrale elementen die onderdeel zijn van het burgerschap gerelateerd onderwijs, waaraan tenminste moet zijn voldaan.

In de afgelopen jaren onderzocht de inspectie de voortgang van de ontwikkeling van het burgerschapsonderwijs aan de hand van representatieve steekproeven. Op basis daarvan stelt ze vast dat er in de afgelopen jaren weinig ontwikkeling zichtbaar was. Hoewel veel scholen wel een aanbod hebben waarmee ze tot op zekere hoogte aan de burgerschapsverplichting voldoen, constateert de inspectie dat de ontwikkeling van een geëxpliciteerd curriculum, met concreet geformuleerde doelen en een daarop afgestemd aanbod, weinig vordert. Burgerschap blijft vaak steken in een bundeling van meer of minder toevallige activiteiten en projecten, die scholen als invulling van de burgerschapsopdracht zien. Van belang zijn echter over leerjaren en leergebieden samenhangende inhouden en activiteiten, met behulp waarvan scholen duidelijk omschreven doelen bereiken.

Ruimte voor scholen

Aandacht voor het versterken van burgerschap en integratie is niet nieuw voor het onderwijs. Scholen geven er al lange tijd en op allerlei manieren vorm aan. Denk bijvoorbeeld aan de pedagogische taak van de school, sociale, morele en levensbeschouwelijke vorming en milieu- en mensenrechteneducatie of, meer recent, de maatschappelijke stage.

Er zijn veel manieren waarop scholen de opdracht tot bevordering van burgerschap en integratie kunnen invullen. Er is niet één manier de beste of voor alle situaties geschikt. Zo zal de school bijvoorbeeld rekening houden met de lokale omgeving, de samenstelling van de leerlingpopulatie,

de wensen van ouders/verzorgers of de levensbeschouwelijke uitgangspunten van de school. De wettelijke opdracht regelt dan ook niet hoe scholen burgerschap en integratie moeten invullen, maar formuleert wel de opdracht dát scholen deze doelen in hun onderwijs bevorderen.

Instemmingsformulier

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad in te stemmen met

Schoolplan 2019-2023

Namens de
MR.,

Matthijs Groot

Voorzitter

Juni 2019

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a trailing line.